

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{2}$ an 5 cor., $\frac{1}{4}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{2}$ an 7 cor., $\frac{1}{4}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{2}$ an 10 franci, $\frac{1}{4}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

TRIBUNA

La
Abonament lunar
pentru
Aprilie st. vechiu
invită
Administrația ziarului „TRIBUNA”

ACȚIUNE.

Slovaci s'au pus pe acțiune. Nu din intrarea celor patru deputați ai lor în parlament ungar se poate constata aceasta, ci din lupta intensă începută pe terenul economic și cultural.

Slovaci înființează o bancă nouă cu un capital destul de considerabil. O mare parte a acționarilor sînt Slovaci de pe pusta Ungariei. Această colonizație pe Alföld pentru ca să fie conștienți în națiunea maghiară, s'au trezit și mai mult la conștiința națională și ajunși la o stare materială mai favorabilă, astăzi se îngrijesc de crearea unor legături cu masa poporului slovac din nordul Ungariei. O astfel de legătură va fi banca ce are să se înființeze acum.

Slovaci au o fabrică de celuloză. Acum se pregătesc să înființeze o fabrică de mobile. În lumea economică o fabrică este o adevărată fortăreață. Abstrăgîndu-se de conducători, cași oameni nu-și câștigă pâinea de toate zilele ca muncitori! Și oamenii dela o fabrică în mod natural stau sub influența stăpînului aceleia. Considerată ca un capital național, o fabrică este de neprețuit pentru suportarea luptei politice de apărare națională. Au înțeles Slovaci această și s'au pus pe lucru.

Activitatea Slovacilor se arată și pe terenul jurnalistic-cultural. Două foi au înființat în timpul din urmă. Una în Neutra, alta în Buda. Cea din urmă pentru popor și costă numai o coroană pe an, adică numai șpesele de porto postal.

Faptul acesta formează cel mai frumos exemplu de simț de jertfă. Însemnează, că conducătorii slovaci se gândesc în mod demn și laudabil de soarta poporului lor. Însemnează, că ei lucrează după un plan real, bine chibzuit cu cele mai frumoase șanse de izbândă.

Pot striga Ungurii cât le place, că Slovaci sînt panslavi, și că operează cu ruble rusești. Ei merg înainte pe calea apucată și nimeni nu-i poate im-

pedeca. Prin munca pe teren economic ei crează legături materiale între popor și inteligență, ear' prin lățirea culturi, a luminei, prin edarea unei foi populare atât de ieftine, — aproape gratuită — ei contribuiesc la dezvoltarea sentimentului național în cele mai largi straturi ale poporului.

La noi?

Discuții. Cine vrea să arete lumii, că se ocupă cu politica, începe a discuta programul. Că punctul prim nu-i bun. Că punctul 9 trebuie șters. Că totul trebuie șters și scris din nou cu alte litere mai simpatice în ochii Ungurilor. Unii își istorisesc pășaniile proprii, alții povestesc episoade din pășaniile altora. Par'că acum am avea cea mai arzătoare necesitate de povești.

Nu discuții numai, ci muncă stăruitoare ne trebuie peste tot locul. Să fie și vorbă, căci e bine să ne clarificăm, dar' faptele să precumpenească.

Câte lucruri frumoase nu s'au discutat și nu se discută zilnic în presa noastră! Ce folos însă, dacă toate rămân numai idei. O bancă agrară, o bancă de asigurare, o fabrică... toate rămân vorbe numai, puse cu atâta căldură pe hârtie, dar' rămase numai pe hârtie.

A face ceva însă e mai greu, decât a discuta. Să te pui la discuție politică, să tranșezi toate chestiunile naționale, cari așteaptă rezolvare, la cafea, nu e mare minune.

Fapte ne trebuie, nu discuții în jurul programului de luptă. Pentru noi programul de luptă să fie întărit pe toate terenurile. Când vom fi tari și puternici, atunci putem face autonomie, putem asigura respectarea limbii și naționalității noastre. Fără muncă și cel mai strălucit program politic rămâne literă moartă.

Sibiu, 15 Aprilie 1902.

Svon de cristă. După cum anunță o telegramă, la bursa din Viena s'a lăsat svonul, că guvernul Körber ar fi demisionat. Causa retragerii lui Körber ar fi neînțelegerile cu guvernul maghiar asupra pactului vamal. Știrea aceasta nu se confirmă însă și nici verosimilă nu e, mai ales acum în preajma alegerii membrilor pentru delegațiune. Între guvernul austriac și cel ungar de fapt există mari divergențe, dar' este speranță, că acelea vor pute fi aplanate într'un chip oarecare.

Din dietă. În ședința de alaltăieri a mai vorbit Bauer în favorul învățătorilor populari, cerînd reducerea timpului maximal de serviciu la 35 ani și înmulțirea fondului de pensii prin ridicarea contribuțiilor, cu cari dătează învățătorii și susținătorii școalelor. Bernath regretă, că artic. de lege XX. din 1848 a rămas literă moartă. Cere îmbunătățirea stării materiale a bisericii protestante. Hellebronth cere să se pună pond mai mare pe educațiune și nu numai pe instrucțiune. Constată, că nicăiri nu sînt învățătorii așa de rău plătiți ca în Ungaria. E contra reuniunilor tinerimii. Budgetul nu-l votează.

În ședința de ieri a propus presidentul sortirea unui juriu de incompatibilitate, care să judece în chestia deputatului A. Lendi. Continuându-se dezbaterile budgetului de culte, vorbește Bizony, care dorește, ca alegerea confesiunii copiilor să nu fie încredințată învoirii părinților, fiind aceștia de regulă influențați. El cere să se creeze odată autonomia catolică prin concesiuni din partea episcopatului etc. Zboray vorbește despre starea arhitecturii în Ungaria.

Ce am dat noi. Din incidentul congresului dela Roma, unde poporul român a fost părtăș de atîta cîine, nu e fără de interes a arăta în fuga condeiului ce am dat noi altor popoare. E bine să arătăm aceasta cu deosebire față de orgolișii nostri stăpâni, cari zi de zi se laudă pe sine, ear' altor popoare hula hărăzesc.

Eată o mică notiță în privința acesteia făcută de o foaie din România:

„Popor așa de mititel cum sîntem noi și cum ne-o tot cântă alții, care din cîmpoiu, care din tambură, care din nău, am dat altora, din neamul nostru, oameni însemnați, cari le-au venit întru ajutor la grea cumpănă în războaie, sau le-a crescut mărirea politică, literară și religioasă.

Am dat Franciei pe Ronsard (banul Mărcăni), am dat Ungariei pe Ioan Huniade Corvin, cel mai strălucit general după Belisar al Bizantinilor, și pe Matias, arăul cel mai falnic al Maghiarilor; am dat Rusiei pe Berendeu, antaiul ei lexicograf, pe Petru Moghila, autorul „Mărturisirii ortodoxe” a întregii biserici orientale, pe eruditul scriitor poliglot Miclescu, ilustrul ambasador al țerilor din China, pe Antioch Cantemir, poetul horățian, „părintele literaturii culte ruse” — cum îl numește profesorul universitar Pe-

maghiarizarea deservită a poporului românesc.”

Desolațiunea și uriciunea pustiirii, în care se afla biserica românească și poporul ei atunci, când ea s'a unit cu biserica Romei, s'ar pute ilustra cu numeroase documente din acel timp. Dintre toate fie-ne de ajuns a releva ceea-ce ne spune episcopul Muncaciului De Camillis într'o scrisoare de dto 10 Februarie 1702 despre clerul și poporul din părțile Beiușului și Oradei-mari. El zice că preoții români nu aveau alte documente de chirotonire, decât nește scrisori date lor de „predicatorii calvinici”, prin cari li-se permitea a funcționa. Din bisericii scoaseră icoanele și santele cruci și pe popor îl desvîțase dela sf. cuminicătură și alte deprinderi evlavioase, încât deși țineau ritul grecesc, de fapt trăiau ca eretici.”

Cei-ce scriu despre „apostasia” lui Atanasie, trebuie să-și aducă aminte, că cuvîntul acesta greu după înțelesul original însemnează trecere dela creștinism la păgânism, și că nici după cea mai riguroasă teologie grecească, nu se poate numi apostat acela, care se lapadă de ereziile calvinești și se întoarce la

trou din S.-Petersburg și pe Stefan Herăscu, singurul poet epic mai de seamă rus, autorul *Rosiadei*; am dat Greciei o pleiadă de neîntrecuți eroi în timpul scăpării sale de sub jugul otoman, și pe generalul diplomat Colletti, antaiul ei ministru plenipotențiar la Paris. Am dat Bulgarilor dinastia Asanilor, dintre cari cel mai puternic, împăratul nostru Ionișă, a smuls-o din lanțul Bizanțului...”

Fii mândru Române!

Conversiunea. „Monitorul oficial” din Budapesta publică legea sancționată a conversiunii.

Un pas înainte!

II.

Un popor agricol, cum e poporul nostru în primul rînd are trebuință de astfel de societăți de valorisare, care să asigure și să folosească conștienturile cele mai favorabile pentru prețul produselor agricole, în primul rînd al bucatelor.

Scopul acestor societăți ni-se prezintă clar: când țeranul român vinde bucatele să-și asigure prețuri cinstite și ear' când țeranul român cumpără bucatele să-și pună la dispoziție în condiții cinstite și cu prețuri cinstite. Ajuns acest scop, țeranul român va suporta mai ușor greul vieții, munca noastră economică societară va câștiga în valoare și progresul va fi asigurat. Și munca pentru ajungerea acestui scop e mult favorisată de împrejurările date. În primul rînd ea se adresează celor mai vitale și mai mult simțite interese ale țeranului nostru. E firesc dar' ca țeranul nostru să se lege cu trup și suflet de aceste societăți, ale căror activitate el va simți o atât de apropiat și atât de direct.

Puteri pentru conducerea astorfel de însoțiri încă avem îndestulătoare, căci până și în sinul țeranilor simpli aflăm destui pricepători în ale valorisării bucatelor. Cu un centru bine organizat, pricepătorii țărani pot folosi chiar și conștienturile piețelor mai mari de bucate. Capitalul trebuincios se poate ușor câștiga parte prin acțiunile fundatoare și parte apoi prin băncile noastre românești. Și nu credem să existe bancă românească, înțelegătoare de menirea ei, să nu dea tot sprijinul său posibil astorfel de întreprinderi, cari îi ștelesc propria lor clientelă.

Felul de organizare ce ni-se pare nou mai potrivit pentru societățile de

valorisare, ar fi însoțirile de magazin și anticipații. Avantagiile oferite de acest fel de organizație sînt cât se poate de importante și mai presus de toate această organizație mai lesnicios poate să ducă la înpămîntenirea creditului mobiliar. Eată cum contemplăm noi lucrul.

Convingerea noastră este, că societățile, ce au de scop interese fărîngite, în genere, au forma cea mai potrivită, când sînt alcătuite ca însoțiri. Societatea pe acții cu numărul de acții și capitalul înainte fixat își închide a priori ușile pentru toți cei ce numai mai târziu sînt în stare să înțeleagă rostul și importanța societății și la noi grosul poporului numai după-ce vede rezultatele poate să cuprindă cu înțelecțul său puțin dezvoltat importanța societății, pe care la alocăture n'a băgat-o în seamă. Însoțirea însă își are întotdeauna ușile deschise. Primește mereu pe cei ce-i doresc viața și dimitte mereu, pe cei ce nu-și știu aprecia importanța sau nu convin asupra activității dezvoltate. Riscul, ce se pare a rezulta din aceasta ușă deschisă — e numai fictiv. Căci e de-o mie de ori mai bine ca cel-ce nu consimte cu mine să nu fie tovarăș cu mine și cel-ce mă îndrăgește — să se poată întovărăși cu mine.

Însoțirile pentru valorisarea bucatelor apoi noi le contemplăm cam în obștul următor:

În timpul ce urmează imediat după seceră, respective culesul bucatelor, societatea alătură cu cumpărările plătite cîștigate se acoarde, cu deosebire pe cantități mai marișoare, avansuri dela $\frac{1}{2}$, — $\frac{1}{4}$ din prețul bucatelor. Pentru bucatele în contul cărora a dat avanse, se caute piețe și conjuncturi de prețuri favorabile. Să le mijlocească vînzarea și să-și pună pe producător în situația, ca acela să-și vadă asigurată o rîsplată cât mai cîștită a muncii prestate. Amînuitele acestor afaceri nu încep în cadrele ce ne-am propus, de aceea și trecem peste ele.

În primăvară și la trebuință și toamna în vremea sîmînatului, însoțirea de valorisare să pună la dispoziția țeranului sîmîntă bună și respective bucate de traiu cu prețuri și în condiții favorabile. Înțelegem aceste condiții favorabil stabilite, atunci când țeranul împrumută bucatele, atunci când bucatele i-se dau pe credit.

Aceasta ar fi schițarea activității însoțirilor de magazin și anticipații — în prima lor fază.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Din „Vechile episcopii românești”.

De

Dr. Augustin Bunea.

(Urmare și fine).

Trebuie deci să dispară năluicirea despre o mitropolie în Belgrad cu 13 episcopii sufragane, autonomă, independentă și autocefală, pe care ar fi îngropat-o Atanasie cu ocaziunea încercării legăturilor de credință și iubire cu centrul de unitate al creștinismului, cu Roma.

Această episcopie a Belgradului n'a fost, cum am accentuat, nici măcar „ortodoxă” în sensul, în care o parte dintre Români de astăzi se numesc „ortodoxi”.

Mai ales dela anul 1630 încoace se poate considera drept biserică grecească numai după rit, căci era calvinească în credință și instituțiuni. Cât de adănc au pîtruns instituțiile calvinești în ființa și organismul episcopiei Belgradului, este astăzi deplin dovedit și pentru aceea

nu mai insistăm asupra acestui punct. Episcopii ei au fost nește vicari ai superintendenților calvini maghiari. Promiteau la intrarea în oficiu professarea dogmelor calvinești și trebuiau să permită trecerea ori căruia Român la maghiaro-calvinismul dominant. Era episcopia Belgradului un fel de oficină pentru pregătirea materialului brut, ce avea să se contopească în elementul maghiaro-calvin, și a lucrat ofcina de minune, pe cum dovedesc cele desăfăurate în această carte, și pe cum o recunoșc astăzi chiar și aceia, cari protestează cu toată puterea în contra presunerii, că Românii în era principilor transilvani ar fi fost asupriți și desnaționalizați. Domnul Iancó Benedek face această mărturisire prețioasă: „Marea schimbare întrevîntă după catastrofa dela Mohaci a contopit perfect partea de frunte a poporului românesc în nobilimea maghiară și a produs efectul, că poporul românesc ca atare n'a fost altceva, decât o masă de proști (țărani).” Dacă Românii ar fi rămas și mai departe în brațele calvinismului, — și după legile și împrejurările de atunci trebuiau să rămână, dacă nu se uniau cu biserica Romei, — ar fi urmat aceea, ce ne spune tot domnul Iancó Benedek:

*) Ibidem pag. 548

*) I. Ardelean: Istoria diecesei Oradei-mari, partea II, p. 88.

*) Vezi Dr. Ales. Grama: Instituțiunile calvinești în biserica românească din Ardeal, Blaj, 1895.

*) A român nemzetiségi törtévések története, Budapest 1896, vol. I. pag. 572.

*) Eugen Brote: „Reflecțiuni politice” în „Tribuna Poporului” din Arad, numărul din Ianuarie 1902.

Reintoarcerea studenților români — dela Roma.

Succesul strălucit, ce au avut delegații studenților români la Roma, cât și călduroasa și entusiasta primire, de care aceștia au fost părtași în Cetatea eternă și în alte părți ale Italiei, au dat aneș studenților români și publicului din București a unei manifestări Sămbătă seara devotamentul și iubirea ce o au pentru sora mai mare a noastră, pentru Italia, cât și pentru delegații, cari cu atâta demnitate au știut să reprezinte studențimea și cauza română.

Sosirea delegaților.

Să știa, că doi din delegați, d-nii Demetrescu-Brăila și Xenii sosesc la București Sămbătă seara la orele 9, cu trenul de Virciorova. La provocarea „Ununii studențești” studenții universitari s-au adunat la orele 7 în fața universității, de unde au plecat la gara-nord, având cu ei muzica italiană în uniformă de vânători. Plecarea s-a făcut cu înțelegerea marșului „Deșteaptă-te Române”.

La gară aștepta un public imens, printre care comitetul „Ununii” în frunte cu steagul albastru, numai cu multă greutate și-a putut face loc, ca să pătrundă pe peron.

La sosirea trenului entuziasmul era de nederis.

Studenții Demetrescu-Brăila și Xenii au fost ridicați pe brațe din vagon și conduși până în fața steagului „Ununii”. Aici i-au felicitat prin cuvântări frumoase d-nii D. Zaharia și Oroveanu.

Cuvântarea lui Xenii.

La vorbirea aceste răspunde dl Xenii, zicând următoarele:

„Înainte de-a vă mulțumi, permiteți-mi să-mi îndeplinesc o datorie pentru care trebuie să fim mândri și fericiți.”

Este datorită de-a vă trimite un salut din partea ministerului Italiei, dl Nasi.

La două solemnități, odată la deschiderea congresului și al doilea la închidere, ministrul Nasi a vorbit de noi, ne-a lăudat țara și s-a arătat cu totul încrezător în noi.

Vă mai transmit câte un salut dela ministrul Bacelli și dela marele naționalist de Gubernia, care ne-au îmbrățișat cu atâta căldură și dragoste.

Noi nu venim dela luptă, ci dela pregătirea unei lupte, din care cu siguranță vom eși victorioși.

Steagul pe care l-am dăruit studenților italieni, va strânge și mai mult legăturile de prietenie între România și Italia.

Acest steag a fost așezat în marea sală a capitolului, într-un dulap unde se află sabia nemuritorului Garibaldi.

Vă mulțumesc de manifestarea pe care ne-ați făcut-o și termin strigând: „Trăiască frumoasa Italie!”

Aceasta vorbire a fost primită cu urale neîfrigite.

cunoașterea demnității umane. Fără ȋnțelegerea în credință cu Roma nu erau școalele mari din străinătate pentru ucenicii români, aspri în ale învățării, nu era mai ales acea mare școală pentru inițierea poporului nostru, care a fost Roma înseși. Fără noul curent de viață format din iavorul Unirii, frăția într-o nouă idee n'ar fi venit să înlocuiască unitatea de lege, prin care înainte ne simțisem a fi un singur popor.”

Dar' trebuie să mai spunem un cuvânt și celor ce din punct de vedere național și cultural văd astăzi un rău în existența bisericească. Aceștia caută numai la miile frecări, ce se ivesc din când în când în câte un sat și sunt produse de comun mai mult de purtarea necoresctă a celor ce sunt chemați a „păstori” și lumina poporul, decât din motive confessionale, pe când ei ar trebui să arunce o privire mai largă asupra stărilor religioase ale Românilor de pretutindenea. Dacă ei ar compara activitatea bisericească orientată din alte părți locuite de Români cu activitatea ei din Transilvania și Ungaria pe terenul național, cultural, moral și religios, ușor ar putea vedea, cât folos are biserica neunită din emularea și atingerea ei nemijlocită cu biserica unită. Apoi la acțiunile cele mai mari politice și culturale ale poporului român totdeauna s-au aflat alături unitii cu neuniții și numai stupi-

La universitate.

Dela gară studenții au plecat la universitate.

Pe tot parcursul muzica a înțonat marșul „Deșteaptă-te Române”, marșul lui Garibaldi și imnul regal italian.

În fața universității dl Xenii a mai ținut o scurtă vorbire, pentru studenții italieni. La orele 10 mulțimea și studenții s-au răspândit între vii aplauze și strigăte: „Trăiască Italia!”.

Revista esternă.

Belgia.

Consiliul general al partidului muncitorilor a așteptat proclamațiunile, în cari comunică poporului, că a început săptămâna, în care camera trebuie să păsească la revizuirea dreptului de alegere. În cursul acestei săptămâni trebuie să-și elute poporul belgian dreptul egal, universal de vot. Dacă se va opune guvernul, poporul trebuie să se ridice și să-și valideze pretențiunile cu forță. Proclamațiunea e subscrisă de toți deputații și senatorii socialiști.

Alaltăieri a început greva generală în întreaga țară. Numărul greviștilor e de câteva sute de mii. Greva amenință a lua o întorsătură primejdioasă, ceea ce se vede și din măsura luată de guvern, care a concentrat 25.000 soldați pentru cazul, că ar izbucni adevărata revoluție.

Se vestește, că lucrătorii și-au procurat enorme cantități de dinamită. Înaintea Casei poporului staționează necontenit mulțime de lucrători așteptând știri din provincie. Căpeteniile socialiste au organizat un serviciu de informațiuni din toată țara.

Situația devine din ce în ce mai gravă și se așteaptă evenimente nemai-pomenite.

Ministrul de interne întrebând pe generalul Busine, comandantul gardei civile din Flandra, dacă în caz de conflict cu poporul poate conta pe trupe, generalul a răspuns că într-un conflict politic ca acesta, garda civilă va refuza să intervie.

Gazeta „Flandre Libérale” publică informațiunea primită, după-cum susține din izvor sigur, că regele ar fi însărcinat ministerul să se ocupe cu un proiect de lege, cu privire la revizuirea constituției.

Demonstrațiuni sângeroase au fost alaltăieri și în Namur, unde demonstrații au atecat edificiul poliției, care s-a folosit de arme. Au fost mai mulți răniți de ambele părți.

Războiul din Africa-de-sud.

Conducătorii buri au sosit în Pretoria, unde se vor continua pertractările.

După-cum se comunică din Londra până acum nu s-a obținut nici un rezultat, care ar pute îndreptăți speranța de pace. Tot, ce au cerut conducătorii buri până acum, a fost rugarea adresată lui Kitchener, ca să li-se pună la dispoziție

ziii și cei răi au căutat a desbina poporul pe tema confessională. Dar' astfel de oameni, dacă le-ar lipi această temă, și-ar căuta alta, poate și mai periculoasă.

DEMONUL.

— Roman —

de
K. W. Clifford.

(Urmare).

Fata s'a ridicat în genunchi și punându-și mâinile pe umerii lui Merreday fără frică, fără teamă a privit în ochii lui ca-și-când din nou ar fi vrut să constate faptul, pe care îl știa deja de mult.

— „Ți-am spus deja — repeși Merreday cu un ton și mai plătuit, că ce ești tu pentru mine? asilul, ouibul, li-manul meu ascuns pe lumea aceasta. Vin aici la tine să pauzez, știind, că totdeauna te aflu acasă și că totdeauna rămâi aceeași pentru mine. Cu toate acestea nu sunt amoresat în tine.

— Dar' ai fost.
— Câtva timp da. Totdeauna păstrează un sentiment gingaș față de tine și deși în parte te uit când sunt departe de tine, totuși dacă sunt bolnav, sau obosit, mă gândesc la tine. Pentru aceea însă sunt fericit, că mă pot reîntoarce la tine pentru câțva timp. Imi ești un refugiu atât de dulce, atât de mângăietor.

un fir telegrafic, ca să poată comunica direct cu Krüger și delegații buri din Europa. Despre rezultatul conferinței dela Klerksdorp nu se știe nimic, precum nu se știe nici despre cele hotărâte în ultima conferință a ministrilor din Londra.

În colonia Cap Africanerii răsculați desvoaltă și acum activitate. Din Graaf-Reinet se depeșează, că în 6 l. c. au atacat Aberdeen, dar' ar fi fost respinși de Englezi.

Peninsula balcanică.

Mari meetinguri se organizează în Bulgaria spre a protesta în contra numirii episcopului sârb Firmilian la Ŭskub. Din Sofia i-s-au trimis esarchului bulgar o adresă de aderență subscrisă de Caraveloff, Radoslavoff, Tancoff, gener. Petroff și alte căpetenii.

Violența limbajului ziarelor și oamenilor politici bulgari, fără osebire de partide este fără înconjur. Toți cer independența Bulgariei.

S'a dovedit, că Bulgaria a intrigat și la Constantinopol împotriva Sârbilor din Macedonia. La rândul ei, Serbia a declarat că toate turburările din Macedonia nu sunt decât opera guvernului bulgar, după ale cărui instigări se petrec toate desordinile.

Ricciotti Garibaldi a publicat prin ziarele italiene, că el este gata a forma o trupă spre a veni în ajutorul Albaniezilor, cari vor să cucerească autonomia lor sub autoritatea Sultanului.

Știri mărunte.

Trimisul Svițerei din Roma, rechemat în urma conflictului italo-elvețian, a declarat că Svițera va abziece convenția comercială cu Italia.

Principele Bulgariei sosește în 26 Maiu v. la Petersburg, unde va prezenta Tarului modelul monumentului lui Alexandru II. și-l va invita pe acela să asiste la punerea petrii fundamentale.

Consulul general sârb din Ŭseub, Curtovici, a fost decorat din partea Sultanului cu ord. ul Migidiei cl. II. drept recunoaștere a finutei amicale dovedite față de guvernul turcesc.

Masa studenților din Blaj.

Budapesta, 14 Aprilie 1902.

Este aproape de prinos a stăruii aci asupra însemnătății ce are instituția asta de curând înghiebată. Informațiile esate, ce aproape întreg publicul românesc le are asupra situației studențimii din Blaj, — mă dispensează de multe vorbe.

Este adevărat îndeobște cunoscut, că abia a cincia parte a tinerimii, ce frecventează școalele Blajului, are asistență asigurată și tot confortul posibil în „Internatul Vancean”. Restul de 400 și mai bine de studenți — abstrăgând pe cei încuartirați la domni profesori sau alți inteligenți de seamă — locuiesc la burghize, ear' un număr disparent în Blaj-sat.

Că în ce cercuri sunt siliți să-și petreacă astfel de tineri anii cei mai sensibili ai vieții, o știu prea bine toți aceia,

cari au trăit în Blaj, apoi o pot ghici lesne și alții.

Las' că condițiile de trai sânt absolut neigienice și necorespunzătoare, viptul insuficient, ear' munca psihică lesne istovește trupul fraged — apoi de altă parte, lipsa de cultură a mediului își are influența desastroasă și asupra băieților, cari tot timpul liber îl petrec în cercul oamenilor mai simpli.

Conced, că tinerii cu forță personală și o oare-care doză de bun simț, rezistă la multe molipsiri. E vorba însă, că cei mai mulți din ei sânt copii de țărani, cari nici acasă n'au avut ocazie să primească o educație corespunzătoare clasei, în care doresc să se incorporeze. Și e știut, că în torentul lumii de mulțori băieți de altfel cu frumoase cunoștințe, în lipsa unei culturi sociale indispensabile, au fost siliți să vază trecându-le pe dinainte oameni destul de mediocri, dar' cu mai multă poleială.

Azi, când pretențiile față de clasa cultă cresc mereu, când mediul bun și societatea cultă sânt aproape jumătate chizegia unui viitor cinstit, — se impune neînlăturabil o reformă și în Blaj.

De aceea nu putem îndeajuns aproba ideea de a se înființa în Blaj o „masă a studenților”.

Intenția, ca un număr de studenți săraci, dar' harnici și deștepți să fie salvați de situația dificilă și chinuitoare a grijii zilei de mâine, e una dintre cele mai umanitare și nobile.

Nu cunosc mai deaproape modalitățile, după cari ar să fie pusă în praxă instituția asta nouă: va fi luată sub aripa direcției gimnaziale; fi va un fel de „doua masă” în internatul Vancean, sub conducerea superiorității internatului; sau onorabila reuniune a femeilor din Blaj va lua sub patronajul seu această instituție, — în ori-ce formă însă ea va fi o adevărată binecuvântare pentru tinerime, și — depinde dela întocmire — poate și o sorginte, de unde tinerii prin contactul cu inteligența vor profita și în rutină.

Pe lângă râvna propășirii continue una dintre caracteristicile popoarelor culte e și sentimentul de jertfă. Numai presupunând, că există în pieptul neamurilor acestora un puternic sentiment altruistic, își poți închipui cum în decurs de o săptămână-două se fundează instituții culturale, cari costă milioane.

Că noi Români, stăm nepăsători în fața atător datorii naționale să esplică prin împrejurarea, că numai sporadice dăm semne de înaintare.

Ve'incio ne acuzăm cu sărăcia. Nu e adevărat, nu sântem atât de săraci, sântem mai mult răi!

Oare dacă tot Românul care a învățat în școalele Blajului, ar jertfi după a sa putere pentru realizarea scopului acestuia; și dacă tot Românul dornic de binele neamului seu, ar contribui cu obolul seu pentru instituțiile noastre culturale în măsură cât de mică, ce rezultate frumoase n'am dovedi?...
.

mite să mă omori dacă astfel ai dori. Nu-mi pot închipui un lucru atât de greu, pe care nu l-ași servși pentru tine, ori-cât de crud și nedemn mi-ai răspătit-o aceasta.

Merreday a privit lung în ochii fetei, pe când aceasta îi vorbea. I'a observat lipsa de dragălagie și simplitate. Să uita curios la fața ei ascuțită, ca un cioc de pasăre. Simțea simpatie și recunoștință față de ea, dar' mai presus de toate simțea imposibilitatea, ca să-i poată da în schimb cândva mai mult, decât ceea ce i'a oferit până-acum. Poate părea străin pentru confidențialitatea lor, că nici-când nu i'a mințit și nici odată nu și-a ascuns sentimentele de simpatie nutritie față de ea.

S'a năisuit sincer, să deo o adevărată definiție acelor, dar' nici-când n'a înțeles o prin explicarea falsă a acelor. O altă femeie, i'a putut câștiga amorul, devotamentul, îi putea cere în viitor chiar și viața; sau doar' i'a cerut-o și până-acum, dar' aceasta cel puțin era stăpână pe partea cea mai bună adevărată și nu gelosie păstrată, era stăpână pe sufletul lui — sau pe acea parte a celuiui, care a ținut de bine să i-se desveluie complet, care sta curat și deschis înaintea ei. A netezit cu gingășie părul fetei, privindu-i fruntea examinător. Era curată și albă, brăzdată de linii fine, ca a lui. A netezit o și a sărutat-o delicat.
(Va urma).

La inițiativa unor tineri, cari au studiat în Blaj s'a întreprins în sinul tinerimii universitare o colecție în favo- rul „mesei studenților”, ear' suma — destul de frumugioă — în timpul cei mai scurt va fi transpusă factorilor competenți.

Români, urmați exemplul dat de tinerimea din Pesta: jertfiți pentru masa studenților din Blaj!

Aurel Paul Bănușiu.

Statutul fondului de pensuni al arhidiecesei ort. române

— Observări din afară. —

(Urmare).

II.

În cele următoare mă voi ocupa cu partea formală a statutelor. Voi lua, unul câte unul, paragrafii cari după a mea părere, nu conțin destulă lumină și precisiune. Voi cita dispozițiile, cari, abstractie făcând dela uzurile inerente stilului legilor, îndoioase se par, și cari aneș pot da la înțelegere eronate.

Mărturisesc înainte de toate, că scrupulii abordării aci, îi aveam chiar dela eșirea în vileag a acestor statute nouă. Am așteptat însă, ca instrucțiunile le va însoți, să-mi spulbere nedumeririle. Instrucțiua a apărut în proiect, îndoilele mele au rămas.

Pentru-că — de ce să n'o spunem verde — instrucțiua nouă, durere, nu e decât copie, dar' greșită copie a instrucțiiei din 1892. Abia câteva omiteri ne- esențiale și necomplete în ea.

Improvisație în goana reatelor tiparului, e această instrucție. Luați-o în mână, vă rog, și veți găsi, de pildă, în §. 1 și 2 copiați mot' a mot', aceiași membri și nemembri ca în instrucțiua din 1892. Esactorul nu e niciăiri. Arhivarul nu e despărțit de protocolist. Veți găsi în ea, povestindu-se tot de floreni în loc de coroane, și tot aceleași litere (A. B. C. D. E. F.) indicative ale formularelor din §§. 4, 5, 16, 18, 20, deși formularul C. nu mai există. La §. 18, în graba mare, un pasagiul a rămas cu totulul afară, stănjenuindu-se prin asta binișor înțelesul acelu §. Ba s'a mai făcut și gregala, că doi paragrafi (§. 14 și 15) din cea veche s'au rezervat întocmai și în instrucțiua nouă, deși în forma aceea nu mai au loc astăzi, și deși chemați sânt aceia să încorde de-abinele norma §. lui 8 din statut.

N'am găsit așadar, destulă lumină în instrucție cu privire la părțile mai nebulosae și mai puțin esplicite ale statutului.

Conștiu sânt, că sinodul ce ne stă înainte va cumpăni înțelepțește lucrurile. Totuși, de vreme ce această instrucție pusă e deja în aplicatie, poate nu voi servși tocmal lucru de prinos, formulând aci câteva modeste observări individuale cu respect la noul statut și noua instrucție.

Din capul locului întonez, că observările mele se vor întemeia numai și numai pe litera legii, fără nici o privire la chipul cum Vener. consistor arhidiecean a aplicat în practică această lege.

1. Dispoziții generale.

§. 1 al statutului glăsuiește așa:

„Fondul de pensuni servește pentru pensionarea preoților din arhidieceasă, a funcționarilor consistoriali, sub cari se înțeleg vicarul episcopesc, asessorii consist. salariați, oficialii consist., personalul de manipulațiune, profesorii seminariilor, profesorii dela școalele medii și comerciale... (și profesorii sânt funcț. consistoriali?... etc.”

§. 3 așa: „Fiecare funcționar din categoria celor numiți în §. 1, este dator să participe la acest fond. Escepțiune fac... (Brașovenii)... și aceia cari la intrarea lor în funcțiune bisericească au pensune dela stat ori dela altă corporațiune și au împlinit deja 50 ani.

Acum să judecăm nițel. Deși poate, raționarea aceasta multora li-se va pără pedantă și sofistică. Ei, fiu. Eu cred că e justă și cu rost.

Ad. 1. Instrucțiua nouă, întocmai ca cea veche, în §. 1 și 2 specifică de cei-ce, în sensul statutului, participă la fond, și pe cei ce nu participă.

Sinodul din anul trecut, sub nrul 126, a sistemizat mai multe posturi de oficiali consistoriali, și pe toți oficialii i'a împărțit în 3 clase, așa: clasa I.: esactoratul; clasa II.: oficialii dela esactorat și arhivarul; clasa III.: espeditorul și protocolistul.

Ei, acum, de ce instrucțiua n'a susceput esactor de loc, ear' pe oficialii

*) Sate și preoți din Ardeal, în „Revista Română”, Nro 2 din 1902 pag. 54.

oficiali nu în chipul și rîndul statarnic de sinod?

Așadar' arhivarul, espeditorul și protocolistul iau parte la fond ca oficiali, egr' canceliști consistoriali, după litorea instrucției, nu participă de loc. Ei, atunci cine e „personalul de manipulațiune”, pomenit în § 1 al statutului, ca îndreptățit la pensie?..

(Va urma).

Convocare.

Despărțământul „Carei-Eriu” al „Reuniunii învățătorilor gr.-cat. de pe teritoriul arhiepiscopiei din Sibiu” s-a înființat în ziua de 30 Aprilie n. a. c. (adeacă Miercuri după Paști) în școala română gr.-cat. din Andria (Er-Endrea). La aceasta adunare se conchiamă toți membrii și toți spriginitorii cauzei școlastice.

PROGRAM:

1. Participarea la serviciul divin, care va fi împreună cu păstas pentru sufletele membrilor decedați de pe teritoriul acestui despărțământ.
 2. Deschiderea adunării la 10 ore a. m.
 3. Apelul nominal.
 4. Prelegere practică din geografie: „Comuna”, ținută de către d-nul M. Prunar, învăț. în Andria.
 5. Citirea și verificarea procesului verbal din adunarea precedentă.
 6. Inscrierea membrilor noi și încasarea taxelor.
 7. Citirea temei: „Drepturile cetățeanului în comună, comitat și stat”, preluată de către I. Raț, învăț. în Sânmiclăuș, pentru cl. V. și VI.
 8. Din pedagogie tema: „Vindecarea viciilor tinerimii; remediile desrădăcinării acestora”, și ca un atare remediu principal: despre înființarea bibliotecilor populare, preluată de către d-nul M. Ghiribai, învăț. în Portelea.
 9. Stabilirea locului și timpului adunării viitoare, și alegerea persoanelor cari vor discuta sau prelege.
 10. Alegerea comisiei verificatoare.
 11. Reflexiuni asupra propunerii practice și a temelor de sub punctele 7 și 8 în cercul restrins al membrilor.
 12. Eventuale propuneri.
 13. Închiderea adunării.
- Careii-mari, la 1 Aprilie n. 1902.
- Georgiu Pleanca,**
president.
- Dimitrie Kivdi,**
notar.

Cronica zilei.

Sibiu, 16 Aprilie n. 1902

Visite princiere. Se vede că principii europeni au prins poftă de călătorii prin America. După prințul Henric al Germaniei, acum s'a decis să facă o vizită oficială în America și prințul de Wallis. Acesta va pleca la New York la toamnă cu ocazia inaugurării noului palat al camerei de comerț de acolo.

Regina Natalia a Sârbiei, care petrece în Berek sur Mer (Francia), a trecut Sâmbătă în capela ospitalului de acolo la catolicism.

Fabrici arse. O fabrică de celuloză și mai multe ateliere din Wienerstrasse la Berlin au ars.

Pagubele trec de o jumătate mil. de mărci.

— La Ottalano, lângă Neapole, a fost nimicită o pirothenie de un incendiu.

5 persoane, între cari stăpânul fabricii, au perit în flăcări, ear' altele 2 au fost rănite.

Remunerare literară. Colectele naționale, făcute de Polonezi cu prilejul iubileului marelui lor romancier Henric Sienkiewicz, i-au adus suma de 107 mii de ruble, un castel și o moșie de 100 hectare.

Linile ferate în America de nord. După o recentă statistică, rețeaua liniilor ferate din America de Nord este de 320 000 de km., dintre cari 60 500 km. sînt proprietatea arhiepiscopului Morgan, 35 300 a lui Harriman și 31 409 a lui Vanderbilt.

Regina Margareta. Văduva regină a Italiei, intristată de moartea, a hotărât să cumpere o insulă în apropiere de Neapole, pentru a-și construi acolo o mică vilă, unde să trăiască retrasă câteva luni pe an. Crede că singurătatea și talazurile mării îi vor mai alina durerea inimii.

Jidanii prind nas. Omnipotența israelită prinde tot mai adânci rădăcini în Ungaria. Cea mai nouă dovadă despre aceasta au dat-o Jidanii din Oradea-mare. Mai zilele trecute tinerimea creștină din Oradea a aranjat o demonstrație contra Jidanului-democrat, Váczonyi Vilmos, deputat dietal, care își bate joc de Unguri și de trecutul lor istoric în modul cel mai scandalos. Faptul acesta a scos din sărite pe Evreii orădeni. Au înscenat o contrademonstrație la teatru, apoi în fața „cercului catolic”, strigând din răsuperi: „Jos clericali! Jos catolicii! Dacă lucrurile se vor desvolta astfel nu peste mult va sosi timpul, când Ungurii nu vor putea nici să fie catolici de teroarea Jidanilor.

Alegerea din Abrud. Ieri s'a ținut alegerea de deputat în cercul Abrudului, devenit vacant prin moartea lui Tisza Kálmán. A fost ales jidanul Rosenberg Gyula, față de un alt evreu Légrády Károly, care n'a primit decât 18 voturi.

Revisuirea unui proces sensationnal. Ziarul „Deutsches Volksblatt” din Viena aduce știrea, că procesul lui Hilsner, condamnat la Polna pentru că ar fi ucis două fete, se va judeca din nou.

Hilsner ar fi făcut destăinuire în penitențiarul dela Pankratz. Judecătorul de instrucție a luat interogatoriul cătorva martori noi și ale altor persoane, cari au figurat în proces.

Premiu curios. Ziarul parisiens „Figaro” a pus un premiu de 100 000 de franci pentru acela, care va găsi toate rezultatele alegerilor parlamentare din cele 86 de departamente. Curios premiu, dar' și mai curios profet ar fi acela care l-ar câștiga.

Jidovi excomunicați. O curioasă telegramă aduce ziarul francez „Liberté”, datată din Varșovia. Anume rabinii din Polonia-rusească au ținut o consfătuire și au excomunicat pe toți Evreii sioniști și chiar pe aceia, cari oțeau zărele sioniste. Adeacă Jidanii nu vor cu nici un preț să facă și ei o „țeară” anume pentru nația lor, bagseamă le-o fi frică — singuri.

Pentru limbă. În Baia s'a întâmplat Duminică trecută un scandal uriaș în biserica Franciscanilor. Aceștia au început să servească în limba latină, contrar uzului de a servi în limba slavă. Bunăvoința au început să facă larmă așa că a trebuit să se reclame intervenția poliției.

Nume trădătoare. Când au cucerit trupele engleze Pretoria, mulți părinți și-au botezat fetele născute în ziua aceea „Pretoria”. Pentru încoronarea apropiată a regelui Eduard ear' s'a fost plănuțit o astfel de demonstrație patriotică. Era adeacă vorba, că fetelelor născute în ziua aceasta s'li-se deee numele „Coronia”. În ce situație penibilă ar fi ajuns viitoarele „Coronia” a arătat o Englezoaică practică în una din foile Londrei. Ea scrie: „Vor doară părinții să-și nenorocască fetele lor pentru toată viața? Nu-și cugetă, că totdeauna se va ști, ce etate are o fată botezată „Coronia”? Și poate fi ceva mai deasos pentru o femeie ca aceea, ca fiecare să-și cunoască etatea? Argumentația aceasta a făcut efect — toți părinții au hotărât unanim, să nu-și boteze fetele „Coronia”.

Asupra primei fabrici de luminări de stearină din Sibiu; care publică un inserat în numărul nostru de azi, atragem deosebită atențiune a publicului fiind vorba de o întreprindere industrială veche la care e interesat și capital românesc. Dintre cei 50 lucrători dela fabrica aceasta 40 sînt Români.

Încă un mic convoiu. Din Iași a mai plecat un mic grup de Evrei, vre-o 94 de suflete. Inceputul cu încetul se mai răresc Jidanii din România, dar' totuși rămân prea mulți.

Turn prăbușit. Turnul catedralei din Cuenza (Spania) s'a prăbușit nimicind patru case din apropiere. Mai multe persoane au fost îngropate sub ruine.

Cutremur de pământ. Un groaznic cutremur de pământ a fost alaltăieri în jurul Irkutskului, la marginea lacului Baical, din Asia-orientală.

Pentru Tigani. Mult trebuie că i-a plăcut musioa țigănească Ungurului Lonovics László din Măcău, căci a lăsat o fundațiune de 10 000 cor., ale cărei interese au să fie împărțite bandei țigănești la ziua aniversării morții lui.

Oficiilor bisericești le putem recomanda cu toată încrederea fabrica de luminări a lui Gustav Meltzer din Sibiu, dela care se pot cumpăra mai avantașios toate felurile de luminări de biserică de ceață curată, ceață amestecată și stearină.

Știri mărante. Călele de zidari din Cluj amenință cu grevă, dacă nu li-se va reduce timpul de muncă, ridicându-li-se totodată plata.

— În minele de cărbuni din Beslinat (Croatia) s'au răsculat muncitorii. Gendarmeria rec-

virată a pusecat asupra lor: doi muncitori sînt morți, unul grav rănit

— Ampliatul de tren I. Csányi din Esseg a fost tăiat de un tren în ziua nunții lui.

— Peste Berlin s'a descărcat Luni noaptea un orcan, care a inundat stradele, a oprit circulația tramcaelor și a umplut pivnițele cu apă.

— Din Teplitz se scrie, că în mina Sobochleben s'au nenorocit 4 mineri în urma unei esplosiuni.

— În Cluj au fost mușcați doi oameni de un câne, care s'a dovedit a fi turbat. Ei au fost trimisi la institutul antirabic din Budapesta.

STATUTELE

„Reuniunii I. de înmormântare a locuitorilor români gr.-cat. din Sibiu.”

(Urmare și fine).

§. 39.

Drepturile și datoriințele comitetului de revisiune.

Adunarea generală alege trei membri în comitetul de revisiune din 3 în 3 ani. Comitetul de revisiune e obligat a censura punctuos cu finea fiecărei jumătăți de an starea numărului și starea generală a averii reuniunii și despre rezultat a face totdeauna raport consiliului direcțiunii, respective adunării generale. Afară de aceasta comitetul de revisiune e îndreptățit a examina în orice timp cassa și cărțile reuniunii, și a face despre aceste propuneri motivate consiliului direcțiunii, respective adunării generale. Pentru aceasta activitate fiecare membru al comitetului de revisiune primește pe an drept competență câte 10 cor. dela cassa reuniunii.

Dacă în decursul timpului, oarecare membru al comitetului de revisiune ează, atunci consiliul direcțiunii umele provisor locul său devenit vacant.

§. 40.

Directorul.

Datoriința directorului, afară de cele amintite în §§-ii precedenți, este a reprezenta reuniunea în afară și a-și scuti interesele în toate direcțiunile.

Totodată e datoriința sa de prima ordine a controla activitatea cassarului și notarului, și a face assignările necesare.

Directorul substitut, în cazul când directorul e împedecat, împlinește toate funcțiunile acestuia.

§. 41.

Cassarul.

Datoriințele cassarului sînt următoarele:

a) a administra cu credință averea reuniunii și a se nisl la sporirea posibilă a acesteia;

b) a lua în primire și a chita sumele bănești incurse;

c) a încassa dela membri (§ 13) taxele la fiecare cas de moarte, după modalitatea prescriasă de consiliul direcțiunii și a provoca pe toți membrii la solvire (§ 12);

d) a acoperi erogatele assignate din cassa reuniunii, cu deosebire a solvi sumele de ajutor în toate cazurile de moarte;

e) a păstra documentele;

f) a depune spre fructificare numărării întrecător la un institut de bani în designat de consiliul direcțiunii și a păstra libelul de depunere;

g) a face rațiociniul de două-ori pe an consiliului direcțiunii și comitetului de revisiune, și dacă se cere, ori-gi-când;

h) a îndeplini în genere toate agende, cari cad în sarcina cassarului. Cassarul e responsabil pentru toate pagubele, cari au ajuns reuniunea din vina lui.

§. 42.

Notarul

e obligat a purta procesele verbale ale adunărilor generale și ale gedințelor direcțiunii și alte cărți împărțite lui de consiliul direcțiunii.

§. 43

Dizolvare.

Reuniunea se dizolvă:

1. Dacă adunarea generală decide dizolvarea;

2. Dacă asupra averii reuniunii se deschide concurs;

3. Dacă jurisdicțiunea competentă decide dizolvarea;

4. În cazul, dacă numărul membrilor s'au reduce, în urma morții, eșirii sau eșchiderii, sau în urma absolvării dela plătire după achitarea alor 160 casuri de răposări, și dacă locurile de-

venite astfel vacante nu s'ar putea umplea cu membrii plătorii în timp de un an; atunci e a se convoca o adunare generală, care decide neamnat sau dizolvarea reuniunii, sau modificarea corș. punzătoare a statutelor.

Adunarea generală în cazul amintit în punctul 1 al acestui §. numai atunci poate decide desființarea reuniunii, dacă a fost convocată exclusiv spre acest scop, și dacă sînt de față cel puțin $\frac{1}{2}$ părți a membrilor de sex bărbătesc, și dacă conculul se aduce cu o majoritate de $\frac{2}{3}$ (trei pătrimi) de voturi.

Ear' în casurile de punctele 2—4 ale acestui §. adunarea generală decide cu o simplă majoritate de voturi asupra desființării.

§. 44.

Dacă reuniunea se disolvă după ori-care din modalitățile amintite, atunci averea acesteia amintită în § 3 după subtragerea eventualelor poveri va fi a se împărți proporționat între membrii din acel timp și conculul adunării generale luat în aceasta cauză e a se susține spre aprobare înaltului minister reg. ung. de interne. Averea fondului de rezervă amintită în §. 21—22 după desființarea sêvșită, va putea servi ca fond la întemeierea unei reuniunii nouă de binefacere cu același scop, sau se va putea lăsa vre-unei reuniuni de binefacere din sau vre-unei corporațiuni morale.

§. 45.

Toate acele concluse ale adunării generale, care ținesc la modificarea statutelor, sau la dizolvarea reuniunii, sînt a se susține spre aprobare la înaltul ministeriu reg. ung. de interne, înainte de îndeplinire.

§. 46.

În cazul acela dacă reuniunea nu ar observa scopul, procedura sau cercul de activitate indicat în statute, sau dacă lucrarea sa mai departe ar fi periculoasă pentru stat, sau pentru interesele de avere a membrilor sei, se poate suspenda fără amînare prin înaltul guvern regesc; conform cercetării legale, ce se va ordina după suspendare, reuniunea se poate astringe la observarea strictă a statutelor, eventual se poate dizolva.

Din adunarea generală extraordinară ținută în la 19..

..... m. p., dir. provisor și preș. m. p., notar provisor.

Aceste statute corșpunzînd conculsului adunării generale extraordinare, se verifică.

Dat în la st. n.

..... m. p., verificator. m. p., verificator.

..... m. p., verificator.

Bibliografie.

Probleme actuale în viața noastră națională. Cu un adaos „Tinerimea”. Articoli politici de Săgeată. Reproducere din „Tribuna”. Acesta este titlul unei foarte interesante broșuri, apărute de curînd în editura „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu. 218 pag. 8%. Prețul 1 coroană. Interesul, cu care publicul român a primit la timpul seu articolul „Probleme actuale”, ne-a îndemnat să-și reproducem în broșură, ca să fie adunați într'un mănunchiu, spre o mai ușoară primire. Acești articoli se estind asupra o mulțime de chestiuni de mare importanță pentru cauza noastră națională. Sînt atinse în acești articoli o serie de planuri, a căror executare, respective punere în praxă, barem pe jumătate, ar aduce neprețuite rezultate pentru ajungerea cu un puternic pas înainte spre rezolvarea chestiunii noastre naționale. În împrejurările grele, în cari trăim noi astăzi, datori sîntem cu toții să lucrăm pe toate căile posibile la asigurarea existenței noastre naționale, la crearea a nouă forțe, nouă instituțiuni de întărire. Pentru cei dornici de muncă, cu iubire de neam, ne atîngi de boala indiferentismului atât de păgubitor, broșura „Probleme actuale” reprezintă o neprețuită călăuză, o direcțiivă în acțiunea de ori-ce natură pe câmpul larg al intereselor naționale, politice, economice ori culturale deopotrivă.

„Cultura cănepit și a inului”, de V. S. Moga. București, 1901.

„Carnetul roșu” este titlul unei interesante nobile nihiliste, tradusă din germană de Mogul și apărută zilele acestea. De vânzare la tipografia A. Murăgan, Brașov. Prețul 60 bani.

Tablouri românești.

La administrația „Tribunei” se află de vânzare următoarele tablouri, cari fac pîndaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andrei baron de Șaguna . . cor. —40
Portretul Metropolitului Sterca Suluțiu —40
Portretul profesorului Gregoriu Silași —30
Prefectul Avram Iancu în fruntea oștirii —40
Portretul Il. Sale dlui Dr. D. Radu, episcopul Lugojului . —30
Catedrala din Blaj —60

„Istoria literaturii române în secol. al XVIII. (1688—1821)”, de N. Iorga, prof. la univers. din București. Vol. I. (550 pag.) Epoca lui Dimitrie Cantemir. — Epoca lui Chesarie de Rimnic. București, 1901. Prețul întregii lucrări (3 volume) 20 lei.

Vol. II. Epoca lui Petru Maior, are următorul cuprins:

Currentele și influențele. — Istoriografia cronicarilor în principate. — Școala de renovație a istoricilor din Ardeal. — Studiile asupra limbii: filologiei din principate și din Ardeal. — Legăturile nouă culturale între Ardeal și principate. — Istoricii de tranziție în acestea. — Literatura religioasă. — Influența apuseană în literatura beletristică și știință. Nouă genuri literare. — Triumful spiritului nou: Asachi și Lazăr.

Escuriuri. Cronicile moldovene înainte de 1688. — O istorie românească a Crăiei Ungurești. — Cronicile muntene înainte de 1688. — Alcatuitorii de condici.

Prețul unui volum 5 lei.

Documente privitoare la trecutul Românilor din Șchei (1600—1783), publicate cu cheltueala bisericești, Nicolae din Brașov (Șchei) de Dr. Sterie Stinghe. Vol. I. Brașov. 1901. În anul 1899 apăruse „Istoria bisericești Șcheilor Brașovului” (manuscris dela Radu Tîmpo), publicată de Sterie Stinghe. Amîndouă volumele conțin un material, care trebuie să intereseze pe toți cei ce doresc a face cunoștință îndeosebi cu amînunțele din istoria bisericești gr.-or.

Vorbe înțelepte. Maxime și reflecțiuni din literatura universală, culese de Aurel C. Popovici, București. Editura institutului de arte grafice și editură „Minerva”. 1900.

Este o bogată colecție de maxime, adunate cu multă sîrguință și pricepere de vrednicul nostru compatriot Aurel C. Popovici. Cartea are format 8-av mic, portativ și 316 pag. cuprinzînd la 1300 de maxime și sentențe, tot atîtea perle prețioase ale cugetării celor mai renumiți scriitori și bărbați de valoare ai tuturor popoarelor. Prețul este 1 leu 50 bani.

Patriarchale. Poesii de St. O. Iosif. București, editura librăriei H. Steinberg 1901. Prețul 2 lei.

Pentru învățători. Cunoscutul ABCD-ar: „Micul prieten al copiilor” adeacă Cartea pentru învățarea scrierii și citirii de Silvestru Moldovan a apărut la tipografia arhiepiscopiei din Sibiu, în a doua ediție, revăzută și augmentată.

Acești abcd-ar compus după cel mai practic metod, este unul dintre cele mai bune manuale de acest fel, asupra căruia atragem atenția învățătorilor. Prețul broșat 44 bani legat 50 bani. Se poate procura dela librăria archid. în Sibiu.

Sosii în Sibiu.

La 16 Aprilie n. 1902.

Hotel „Imperatul Romanilor”: Dr. Lessmann, medic, Botha, funcț. Făgăraș; Pellegrini, intr. Arad; Dr. Bethlen, cadet Budapesta; Kerpel, com. Bienenfeld; București; Sileux, profes. Deva; Dr. Seiler, adv. Bichiș-Olaba; Dr. Porușiu, adv. Boskovits, com. Cluj; Herzfeld, funcț. G. St.-Miklos; Prodanoff, com. Constanța.

Hotel „Molter”: Cornean, preot Apadia; Piseu, preot Tîrnova; Schön, com. Orade; Herbert și tam, com. Viena; Roman, Medias; Hotel „Mihailu”: Binder, inv. Oașolț.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Doctorul

[43] 21

Romulus L. Crăciun

Morburi interne.]

KARLSBAD,

„Strauss”.

DEPOSITUL

Primei fabrici de luminări de stearină în Sibiu

Piața-mare nr. 6 și Strada Turnului nr. 27

recomandă afară de produsele ei în luminări de stearină, săpunuri, mărfuri de toaletă, toate soiurile de parfumerii indigene și străine, săpunuri de toaletă precum și toate celelalte articole de branșă aceasta, pe lângă **prețuri extrem de moderate**. Pentru **sărbătorile Paștilor** se atrage îndeeși atenția asupra

luminărilor pentru biserică

albe și cu flori

184 1-8

Din editura „Tipografiei”, soc. pe acții în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpărare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpărare”	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	—24
Trifoilul	—30
Costan T., Aur, novelă	—40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabharata	—32
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.00
Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
Reprivire din Paradoxe sociologice	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	—10
Rusu-Șirianu I., Moara din vale, 8 povești	1.40
Simion T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Simu R., Monografia comunei Orlat	—50

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Franzbranntwein-ul

BRÁZAY

cel mai răspândit și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedeează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.

10 36-2

Franzbranntwein-ul e un mijloc de neprețuit pentru indivizi de constituție slabă precum și pentru cei înaintați în etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

Forți-vă de imitațiuni.

Fiti cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Sesonul de primăvară și vară 1902.

Stofe de Brünn veritabile.

Un coupon de 3.10 m. lung din care este un rând de haine de burlă complet, (surte, gilet și pant.) costă numai

fl. 2.75, 3.70, 4.80 c. bună

fl. 6.— 6.90 c. mai bună

fl. 7.75 cal. fină

fl. 8.65 c. foarte fină

fl. 10.— c. supra fină

Un coupon pentru un costum negru de salon fl. 10.— precum și stofe de pardisuri, de costume de turiști, stofe de pânză etc. etc., trimite cu prețuri de fabrică depositul de postavuri cu bună reputație și cinstit 115 4-20

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre se trimit gratuit și francate.

Comande se trimit exact după mustrele alese.

Avantajele mușterilor privați sunt însemnate, dacă fac comanda direct la fabrică.

Praful de dinți „Conservativ”,
Apa de gură „Aseptin”

sunt de ani de zile cele mai căutate și mai iubite mijloace pentru curățirea gurii și a dinților și se pot procura de ori-și-cine având un preț foarte neînsemnat.

Depositul:

PARFUMERIA MELTZER,

strada Cismădiei (palatul comunei de corp)

GUSTAV MELTZER,

fabrică de săpun și lumini, str. Gușteritei

în Sibiu. 145 15-16

Doi mari Metropoliți ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna

Alexandru Sterea Șalutiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzând:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de”.

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 1 cor. 50 bani.

Se poate procura dela

Librăria W. Krafft.

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 40 bani

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

Luminări de biserică

în tot felul de forme și mărimi, albe sau cu flori, de stearină, ceară curată și ceară amestecată.

Toate felurile de luminări de ceară

precum și toate mărfurile de ceară se pot cumpăra mai bine dela fabrica de luminări

GUSTAV MELTZER,

Sibiu, strada Gușteritei nr. 25.

Tot acolo se cumpără ceară de albine curată în ori-ce cantitate și cu prețurile cele mai mari.

125 4—

Descrierea Ardealului

Cine vrea să cunoască frumoasa țară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murșului, apoi Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o gheță.

Descrierile sunt facute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce intrădevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cititor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comanda se pot face la

Librăria W. Krafft.

Legea veterinară

atât de mult folosită de tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului” a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată de deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite boale lipicioase și multe alte lucruri folosite. Cartea se numește

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor și cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

(Lecuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stând cu dinții la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiuului.

Din editura „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 cante tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcălă și Tăndălă. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu. Culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui 16a. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țărănilor români la muntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndrăgăstul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstălmăc de mamă. Legendă populară din gura Năstălmăc. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojuna Nămacă, tradusă din limba boacă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui 16a. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui 16a. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turnului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldăruga cu trei pisicore. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gervay. Un exemplar 16 bani.
19. Căpșoțea. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndrăgăstă. Novellă de Björnsterne Björnson. (1860). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Văntură-Teacă. Din poveștile californice ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Săpătorărea. Din poveștile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetăți. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoiea. Din poveștile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamă. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din poveștile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedie de Melișora. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născut-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-împăratărea și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culegere de dascăli Ioan F. Leșar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Rogeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulău. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă la pătru. De Antonia Ghislar zoni. Un exemplar 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 80 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Rusalia pcurarului. Poveste de Nicolae Trămbițanu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Pădă. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 80 bani.
47. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Focșii populare „Cântecul bătrâneștii. Din culegerile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Cărți postale

cu

ilustrații românești

„...toate 'a tot
Frumoase cât ea nici nu pot
Mai frumoase să-'mi socot —
Ca mlaștea mea”

în

peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Popiăcel nr. 18.

La cumpărări mai mari se dă rabată potrivit.

Tipuri admirabile.